

Ingen tvil om at krigen fortsatte

etter 10. juni 1940, sier general Roscher Nielsen

Tyskerne var også klar over at det gjaldt våpenstillstandsavtale, ikke fredsavtale.

Sensasjon i dagens rettsmøte: Forsvareren har fått
avskrift av avtalen fra en fenrik, Roscher Nielsen,
fra «en av samfunnets bærmere».

Det var stor tilstrømning til retts-
lokalet i dag da man skulle fortsette
bevisopptagelsen i saken mot «mi-
nister» Skancke.

Med en gang dørene ble åpnet ble
de ca. 25 sitteplasser i lokale nr. 5
besatt.

Blant tilhørerne i dag er en rekke
jurister, blant dem høyesterettsadvoka-
tene Henrik Bergh og Follstad.

Rettsmøtet begynte med at det ble
opplyst at man manglet rettsvitne. Men
administratoren, dommer Dick Henrik
sen erklærte at protokollføreren måtte
kunne fungere her hvor offentligheten
allikevel var så fyldig representert.

Deretter ble det avsagt kjennelse for
at den del av rettsforhandlingene som
gjelder forståelse av avtalen mellom
den tyske og den norske overkomman-
do av 10. juni 1940 og spørsmålet om
krigen mellom Tyskland og Norge slut-
tet i 1940, skal være offentlig.

Første vitne var generalmajor Ragn-
vald Roscher Nielsen

Avskrift av avtalen legges fram.

Det ble straks en diskusjon om hva
den gikk ut på, den avtale vitnet, på
norsk side undertegnet med den tyske
oberst i generalstabens Buschenhagen.

Skanckes forsvarer, dr. juris. J.
Overgaard ber da om å få lese en
avskrift av avtalen som han nu har fått
fått i. — Den forligger ikke, sa for-
svaren, i granskningskomiteens inn-
stilling.

Vitnet forteller at han også anonymt
for noen dager siden hadde fått tilsendt
en avskrift av avtalen. Han kunne ikke
nu si om avskriften var riktig. Vitnet
hadde 5 eksemplarer i 1940 og de ble
overlevert general Ruge.

Administratoren vil ha rede
på hvor denne avskrift skriver seg
fra. Kan ikke denne avtale skaffes i
original?

Forsvareren: Den burde jo
det. Jeg har fått avskriften av en
fenrik som deltok i kampene i Nord-
Norge.

Vitnet: Ja, jeg vet jo ikke hvil-
ken autoritet den mann hadde.

Det blir til at man skal komme til-
bake til avskriftens riktighet, ettersom
generalmajor Roscher Nielsen har for-
klart seg.

Avtalen som ble lest opp, var holdt
i svært alminnelige vendinger, om at
våpnene legges ned og at de norske
stridskrefter i 6. divisjon på grunn av
sin krigsførsel skulle få ærefulle be-
tingelser. Det var videre bestemmelse
om krigsfanger og materiell og en for-
pliktelse til ikke å ta kampen opp igjen
mot tyskerne.

Det heter videre at i tilfelle tvil om
forståelsen skal den tyske tekst gjelde.
Forsvareren peker på at såvidt
han kan se er det bare en divergens. I
den tyske tekst står «samtlige norske
stridskrefter», mens i den norske står
det bare «norske stridskrefter».

Forsvareren stiller deretter general-
major Roscher Nielsen følgende kon-
krete spørsmål: Når og av hvem fikk
de i oppdrag å undertegne denne av-
tale?

Vitnet forklarer at han var for-
svarssjef for Sør-Hålogaland og fortel-
ler om tilbaketrekningen til Lilland, der
han av en polsk kaptein fikk beskjed
om at det var slutt på Narvikfronten.
Han fikk så beskjed, han trodde det var
8. juni, om at det skulle treffes en av-
tale med tyskerne om en våpenstil-
standsavtale. 9. juni kom det beskjed
fra tyskerne om at de var villige til det-
te. De betinget seg at det skulle sendes
en offiser med fullmakt til Trondheim.

(Fortsettes side 2, spalte 5)
(Skanckesaken —)

Generalmajor Roscher Nielsen
avgir forklaring.

Fortsett fra 1. side.

Skanckesaken —

til den tyske overkommando og en til
general Dietl på Narvikfronten. Det
var dog forutsetningen at den avtale
som ble truffet i Trondheim skulle
gjelde. Oberstløytnant Wrede Holm ble
sendt til Bjørnfeil, mens vitnet fikk
ordre fra general Ruge om å dra til
Trondheim. Tyskerne hadde satt en be-
stemt frist da vedkommende offiser
skulle være i Trondheim, og vitnet ble
henført med tysk fly i Målsnes. Dette
var 10. juni. Før vitnet reiste fikk han
instruks av general Ruge. Hans full-
makt, som var meddelt muntlig gikk ut
på å forhandle om våpenstillstand for
de norske landstridskrefter som var i
Norge. Noen skriftlig fullmakt hadde
vitnet ikke.

Det var tidligere truffet en våpen-
stillstandsavtale av General Hviden-
haug og her ble det forlangt æresord
for å slippe krigsfangenskap. Vitnet
ble instruert om å prøve å unngå dette
og hvis kravet ble fastholdt skulle han
prøve å bevike på flest mulig av offi-
serne slapp dette. Ellers fikk han på-
legg om å bruke «sunt vett» og forsøke
å få mest mulig ut av det.

Om møtet med de tyske offiserer i
Britannia i Trondheim sier vitnet at det
som her hendte står meget klart i vit-
nets erindring fordi dette jo var en еле-
dommelig situasjon. Det sto oppstilt 8-
10 offiserer som vitnet ble foretatt for
og en major og en løytnant ble avgitt
som vitnets personlige oppvaktning.

Det sto hele tiden klart for oberst
Buschenhagen at vitnet bare kunne
og ville forhandle på vegne av de
norske landstridskrefter. Vitnet ble
uttrykkelig spurt om sjøstridskrefte-
ne og Luftvåpenet ville fortsette kam-
pen utenfor landets grenser og til det
svarte han: «Jeg går ut fra det som
er selvsagt».

Det var helt klart at det her
gjaldt en avtale om våpenstillstand
og ikke dreide seg om noen fredsav-
tale. Ilverken på tysk eller norsk
side forelå det den ringeste tvil om
dette og om at krigen mellom de to
land fortsatte.

Oberst Buschenhagen sa da også:
«Det er det vi har gått ut fra, og det er
på dette grunnlag at vi har utarbeidet
vårt forslag til overenskomst».

Forsvareren: Men: De at av-
talens ordlyd stemmer med det De her
har forklart, at det var en begrenset
avtale for landstridskreftene.

— Ja, absolutt.

Forsv.: Men her står det i den tyske
tekst: «samtlige norske stridskrefter».

På dette tidspunkt fantes det ikke
andre norske stridskrefter enn 6. divi-
sjon. De øvrige var reist fra landet.

Forsvareren trekker også fram at
det i avtalen står «transportmidler til
sjøs».

Hertil svarer vitnet, at også land-
stridskreftene trenger transportmidler
til sjøs. Det er som kjent mange flør-
der i Nord-Norge.

Vitnet understreker gang på gang
under den videre eksaminasjon at han
bare forhandlet på 6. divisjons vegne.

Forsvareren sier at her er det be-
stemmelser om løsesen og mangel an-
net. Det ser ut som dette gjelder hele
Norge.

Vitnet: Ja, det er mulig det. Men
når tyskerne satte dette som betingel-
se for å undertegne en våpenstillstands-
avtale, så var det ikke annet å gjøre
enn å undertegne.

Avskriften er fra «en av
samfunnets bærmere»!

Da forsvareren går nærmere inn
på avtalens ordlyd, sier vitnet: Jeg
skulle gjerne ville se avtalen i ori-
ginal.

På foranledning av administratoren
forklarer vitnet igjen at han har
fått avskriften anonymt. Det sto
skrevet med maskin: «Etter denne
avtale var Norge ikke lenger i krig
med Tyskland. Gjemt er ikke glemt.
Fra en av «samfunnets bærmere».

Administratoren: Ja, da kan en vel
ikke uten videre gå ut fra at avskriften
er autentisk.

— Nei, det er iallfall en viss grunn
til å stille seg noe skeptisk!

Det blir spørsmål om hvor forsva-
ren har fått sin avskrift og vitnet re-
pliserer: Det er kanskje samme kilde!

Vitnet vet ikke om ordlyden av av-
talen ble meddelt den norske regjering.
Han blir spurt av administratoren om
den forklaring generalen nu har avgitt
foreligger i noe offentlig dokument.

— Nei, svarer vitnet. Dette er for-
ste gang jeg blir spurt om disse ting.
Neste vitne blir generalmajor Ljung-
berg.

114611

29/11-42
Aftenposten

Vitner som venter på å bli innkalt. Fra venstre generalmajor Ruge, general-
major Ljungberg og fhv. utenriksminister Halvdan Koht.